

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 392
din data de 12.05.2021

Dosar nr. 622/2020
Petiția nr. 5265/31.08.2020
Petent:
Reclamat:

Obiect: se reclamă că în cadrul campaniei electorale pentru alegerile locale, petentul a fost denigrat de către contracandidatul său prin distribuirea unui afiș stradal, tipărit pe hârtie cu următorul conținut: "**Candidez pentru a salva sectorul 2 din mâinile lui** - "Am ales să mă implic în politică din convingerea că este de datoria fiecărui om să pună umărul la îmbunătățirea vieții semenilor săi. Încă din 2012 am vrut să candidez la Primăria sectorului 2, dar, din rațiuni politice, deși aveam cele mai mari șanse, am fost sacrificat, iar în locul meu a fost preferat un candidat care a pierdut categoric lupta cu. Sectorul a rămas încă patru ani în mâna camarilei generalului ADER. O șansă ratată.

Am ales să continui să fac bine pentru semenii mei și am mers în Parlamentul României unde am luptat pentru proiecte și pentru mize politice. M-am reîntors la reconstrucția sectorului 2 în 2016, atunci când, după ce justiția și-a făcut datoria și l-a scos în cătușe pe din primărie, am găsit, din postura de vice-primar, un partener în primarul PSD. Împreună, în ciuda camarilei ce a rămas în Primăria Sectorului 2, am reușit să pornim schimbarea în Sectorul 2. Iar oamenii au apreciat. La începutul anului, când, nesătul la 71 de ani de sinecuri și trai în huzur pe banii cetățenilor, a anunțat că vrea din nou să îngenuncheze sectorul, toate sondajele arătau că sunt singurul care poate să îl învingă. Cu toate acestea, partidul meu din acel moment a ales să sacrifice sectorul 2 și să îl arunce, din nou, în mâinile lui, preferând un candidat fără nicio șansă reală, un om susținut de gașca USR- PLUS de la Bruxelles. Am ales în acel moment, cu riscul de a pierde prietenia unora, să fac tot ce pot pentru a salva acest sector de Am ales să candidez din partea PSD pentru Sectorul 2 pentru că știu că sunt singurul care îl poate învinge. Orice vot care nu merge către mine, este un vot pentru trecutul oneros, pentru practici comuniste, pentru camarila ADER și pentru primarul penal

I. Numele, domiciliul sau reședința părților
Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2.

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 5265/11.12.2020 a fost citat petentul, iar prin adresa înregistrată sub nr. 7905/11.12.2020 a fost citată partea reclamată, la sediul Consiliului local al sectorului 2, fără un termen de audiere, din cauza contextului evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2. Prin citație, i s-a solicitat petentului să indice criteriul de discriminare care a stat la baza presupusei fapte de discriminare.

5. Prin adresa înregistrată sub nr. 27/04.01.2021, din partea Primăriei sectorului 2 ne-au fost restituite citația și întreaga documentație, având în vedere că domnul nu mai îndeplinește nicio funcție în cadrul primăriei, acesta depunându-și demisia în data de 23.11.2020. Aceasta i s-a comunicat petentului și i s-a solicitat indicarea unei alte adrese de corespondență pentru partea reclamată.

6. Prin adresa înregistrată sub nr. 319/18.01.2021, s-a solicitat DEPABD furnizarea datelor de identificare pentru partea reclamată, cunoscând din mediul online data nașterii. S-a primit răspuns prin adresă înregistrată sub nr. 1022/09.02.2021.

7. Prin adresa înregistrată sub nr. 1420/22.02.2021 au fost recitate părțile, partea reclamată, la adresa de domiciliu, pentru termenul stabilit de Consiliu pentru data de 18.03.2021.

8. Procedură legal îndeplinită.

9. Partea reclamată a depus note scrise prin adresa înregistrată sub nr. 2026/16.03.2021, care au fost comunicate petentului prin adresa înregistrată sub nr. 2241/22.03.2021.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

10. Prin petiția înregistrată sub nr. 5265/31.08.2020, petentul arată că în timpul campaniei electorale pentru alegerea autorității administrației publice locale a sectorului 2, partea reclamată a distribuit în diverse locuri un afiș stradal tipărit pe hârtie, al cărui conținut cuprindea mesaje care incitau împotriva sa.

11. Se arată că petentul candidează pentru funcția de primar al sectorului 2, fiind susținut de alianța electorală locală formată din Partidul Ader la Democrație, educație și reconstrucție – ADER și Partidul Puterii Umaniste și numeroase organizații civice.

12. Se arată că prin afirmațiile făcute incită la ură și aduce atingere demnității, creând o atmosferă de intimidare, ostilă, degradantă, umiltoare, ofensatoare îndreptată împotriva petentului.

Susținerile părții reclamate

13. Prin adresa înregistrată sub nr. 2026/16.03.2021, partea reclamată învederează că, din lecturarea materialului publicitar reclamat, se poate observa că acesta nu reprezintă incitare la ură sau discriminare la adresa petentului, materialul reprezentând un discurs politic, care are la bază informații relatate din presă ce au o bază reală.

IV. Cadrul legal aplicabil

14. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

➤ **Constituția României**

Art. 1 - Statul român

„(3) România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”

Art. 4 - Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni

„(2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”

Art. 16 - Egalitatea în drepturi

„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

(3) Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.

(4) În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii Uniunii care îndeplinesc cerințele legii organice au dreptul de a alege și de a fi aleși în autoritățile administrației publice locale.”

Art. 29 – Libertatea conștiinței

„(1) Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngrădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale.

(2) Libertatea conștiinței este garantată; ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc.”

Art. 30 – Libertatea de exprimare

„(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile.

(2) Cenzura de orice fel este interzisă.

.....

(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”

➤ **O.G nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**

Art. 2

„(1) În prezenta ordonanță, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a

libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

„(8) Prevederile prezentei ordonanțe nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație.”

Art. 15 - Dreptul la demnitatea personală

”Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

➤ **Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, republicată.**

Art. 65

(1) În campania electorală, candidații, partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, precum și cetățenii au dreptul să-și exprime opiniile în mod liber și fără nicio discriminare, prin mitinguri, adunări, utilizarea televiziunii, radioului, presei și a celorlalte mijloace de informare în masă.

....

(3) Mijloacele folosite în campania electorală nu pot contraveni legii.

.....

(5) În campania electorală se interzice folosirea mesajelor sau sloganurilor cu caracter discriminatoriu sau a mesajelor de incitare la ură și intoleranță. În sensul prezentei legi, prin discurs care instigă la ură și la discriminare se înțelege atât discursul, cât și mesajele de propagandă electorală exprimate în formă scrisă sau prin viu grai care incită, promovează sau justifică ura rasială, xenofobia, antisemitismul, alte forme de ură bazate pe intoleranță sau orice altă formă de discriminare prevăzută la art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

➤ **Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale**

Art. 10 Libertatea de exprimare

1. *„Orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare.*

2. *Exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a moralei, a reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informațiilor confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.”*

➤ **Recomandarea de politică generală ECRI nr. 15 privind combaterea discursului de ură**

Părțile relevante din Recomandarea privind politica generală nr. 15 privind combaterea urii, adoptată de Comisia Europeană împotriva rasismului și intoleranței (ECRI) la 8 decembrie 2015, conțin următorul text:

„Având în vedere că discursul de incitare la ură trebuie înțeles în sensul prezentei recomandări de politică generală ca advocacy, promovare sau incitare, sub orice formă, a denigrării, a urii sau a defăimării unei persoane sau a unui grup de persoane, precum și orice hărțuire, insultă, stereotipuri negative, stigmatizare sau amenințare cu privire la o astfel de persoană sau grup de persoane, precum și justificarea tuturor tipurilor de exprimare anterioare, pe motiv de "rasă", origine națională, religie, apartenență.”

V. Motive de fapt și de drept

15. În analiza faptelor prezentate, Colegiul director al CNCD reține afirmațiile defăimătoare, discriminatorii la adresa petentului făcute de reclamant în calitate de candidat la primăria sectorului 2, în cadrul unui afiș stradal.

16. Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate a persoanei, interzicerea discriminării raportată la declarațiile părții reclamate. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

17. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie:

- **să fie prevăzută de lege** (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- **să urmărească un scop legitim, unul sau mai multe dintre obiectivele legitime enumerate în al doilea paragraf al art. 10,**
- **să fie necesară într-o societate democratică și**
- **să fie proporțională cu scopul urmărit** (Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801, a se vedea, de exemplu, Steel și alții împotriva Regatului Unit, 23 septembrie 1998, § 89, Rapoarte 1998 - VII).

18. Testul „necesității într-o societate democratică” impune CNCD să stabilească dacă ingerința reclamată corespunde unei „nevoi sociale presante”. Potrivit CEDO, statele contractante au o anumită marjă de apreciere în evaluarea existenței unei astfel de nevoi, dar merge mână în mână cu supravegherea europeană, cuprinzând atât legislația, cât și deciziile care o aplică, chiar și cele pronunțate de o instanță independentă (a se vedea, printre multe alte autorități, Perna împotriva Italiei [GC], nr. 48898/99, 39, CEDO 2003-V; Association Ekin împotriva Franței, nr. 39288/98, § 56, CEDO 2001-VIII; și Cumpănă și Mazăre împotriva României [GC], nr. 33348/96, § 88, CEDO 2004- XI).

19. La evaluarea proporționalității interferenței, natura și severitatea pedepsei impuse se numără printre factorii care trebuie luați în considerare (a se vedea Ceylan împotriva Turciei [GC], nr. 23556/94, § 37, CEDO 1999 - IV Tammer împotriva Estoniei, nr. 41205/98, § 69, CEDO 2001-I și Skalka împotriva Poloniei, nr. 43425/98, § 38, 27 mai 2003).

Aplicarea principiilor de mai sus în prezenta cauză

Ingerința să fie prevăzută de lege

20. **Prima cerință**, cea a **existenței unei prevederi legale**, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2. alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciem că **ambele texte normative sunt previzibile și accesibile** deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

21. Raportat la **scopul legitim urmărit** prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare, se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România, indiferent de convingerile acestora. Scopul legitim urmărește protecția persoanelor fizice, indiferent de convingerile pe care acestea le au.

22. Protecția demnității unor persoane fizice, constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, declarațiile, obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele:

- un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură pe criteriul convingerilor, or,
- un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de apartenența la un anumit grup/organizație – astfel cum prevede art. 15 din O.G. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

23. Colegiul director constată că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.

Necesitatea ingerinței

24. **Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare „este necesară într-o societate democratică”.**

25. În acest demers, analizăm dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase”, a unei „nevoi sociale presante” („pressing social need”).

26. Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar **autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei “nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere** (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.)

27. În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margină de apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „nevoi sociale presante”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO. (vezi Handyside v. United Kingdom par. 48 și par. 49).

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare

28. În scopul de a determina dacă respectivele declarații, obiect al prezentei sesizări, constituie element de incitare la ură pe criteriul convingerilor și dacă există „nevoi sociale imperioase” pentru a intervenii ingerința statului în limita libertății de exprimare, Colegiul director va examina: **obiectivul urmărit de partea reclamată, contextul în care a avut loc publicarea articolului, conținutul acestuia, locul în care au fost făcute declarațiile, persoana, funcția autorului declarației.**

Obiectivul urmărit de partea reclamată

29. Colegiul director apreciază că în speța de față, sunt supuse analizei afirmațiile/declarațiile publice ale părții reclamate, îndreptate împotriva unui contracandidat la alegerile locale, pe criteriul politic, într-un afiș stradal, tipărit pe hârtie.

Contextul în care au avut loc declarațiile

30. Partea reclamată, în timpul campaniei electorale pentru alegerea autorității administrației publice locale a sectorului 2, a distribuit un afiș stradal, tipărit pe suport de hârtie,

Conținutul afirmațiilor

31. Partea reclamată a declarat următoarele:

”Candidez pentru a salva sectorul 2 din mâinile lui - ”Am ales să mă implic în politică din convingerea că este de datoria fiecărui om să pună umărul la îmbunătățirea vieții semenilor săi. Încă din 2012 am vrut să candidez la Primăria sectorului 2, dar, din rațiuni politice, deși aveam cele mai mari șanse, am fost sacrificat, iar în locul meu a fost preferat un candidat care a pierdut categoric lupta cu. Sectorul a rămas încă patru ani în mâna camarilei generalului ADER. O șansă ratată.

Am ales să continui să fac bine pentru semenii mei și am mers în Parlamentul României unde am luptat pentru proiecte și pentru mize politice. M-am reîntors la reconstrucția sectorului 2 în 2016, atunci când, după ce justiția și-a făcut datoria și l-a scos în cătușe pe din primărie, am găsit, din postura de vice-primar, un partener în primarul PSD împreună, în ciuda camarilei ce a rămas în Primăria Sectorului 2, am reușit să pornim schimbarea în Sectorul 2. Iar oamenii au apreciat. La începutul anului, când, nesătul la 71 de ani de sinecuri și trai în huzur pe banii cetățenilor, a anunțat că vrea din nou să îngenuncheze sectorul, toate sondajele arătau că sunt singurul care poate să îl învingă. Cu toate acestea, partidul meu din acel moment a ales să sacrifice sectorul 2 și să îl arunce, din nou, în mâinile lui, preferând un candidat fără nicio șansă reală, un om susținut de gașca USR- PLUS de la Bruxelles. Am ales în acel moment, cu riscul de a pierde prietenia unora, să fac tot ce pot pentru a salva acest sector de. Am ales să candidez din partea PSD pentru Sectorul 2 pentru că știu că sunt singurul care îl poate învinge. Orice vot care nu merge către mine, este un vot pentru trecutul oneros, pentru practici comuniste, pentru camarila ADER și pentru primarul penal.”

Rolul în societate a autorului afirmațiilor

32. Din perspectiva analizei limitelor libertății de exprimare, rolul, poziția autorului declarației supusă controlului este determinantă. Atât partea reclamată cât și petentul, sunt candidați la alegerile locale, la Primăria sectorului 2, persoană publică, politician.

33. Prin hotărârea CEDO, secția I, hotărârea Verlagsgruppe News GmbH c. Austria, 14 decembrie 2006, 76918/01 se arată faptul că *Art. 10 permite și publicarea unor texte ce pot aduce atingere demnității unei persoane, dacă subiectul este de interes public și a fost tratat cu bună credință.* Subiectul politic este de interes nu însă și afirmațiile cu caracter general făcute la adresa persoanelor.

Modul în care au fost făcute afirmațiile

34. Colegiul director apreciază că afirmațiile/remarcile părții reclamate nu sunt de natură a atinge o limită prin care să se încalce un drept fundamental, **încât dreptul la libertatea de exprimare să devină secundar.**

35. Una din principalele caracteristici ale democrației constă în posibilitatea pe care ea o oferă de a rezolva prin dialog, fără a se recurge la violență, problemele pe care le are de soluționat un stat, **chiar și atunci când acestea sunt extrem de dificile sau stânjenitoare, iar democrația se "hrănește" din libertatea de exprimare".** (ibidem, pct. 66). Marginea de apreciere a statelor este semnificativ redusă (îngustă) atunci când autorul afirmațiilor este o personalitate, opiniile formulate având un larg impact.

36. Totuși, o ingerință a statului în această speță, prin constatarea și sancționarea faptei ca fiind o formă de discriminare, deci limitarea libertății de exprimare, ar constitui un exces, o limitare nejustificată, o măsură neproportională în raport cu pericolul social al faptei și cu scopul urmărit. **O ingerință a statului ar fi fost justificată dacă ar fi existat orice element de incitare expresă la ură pe criteriul libertății de conștiință.**

37. Reiterăm faptul că este esențial pentru persoanele publice ca, atunci când se exprimă în public, să manifeste o responsabilitate corespunzătoare poziției lor.

38. Colegiul director, reiterează faptul că, libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și plurale. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. **Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.**

39. În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept „**acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.** (CEDO, Lingens c. Austriei,).

40. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că „**libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al Articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență [de opinia publică] ori considerate inofensive, dar și pe acelea care offensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.”** (CEDO, între altele, Lingens vs. Austria, Oberschlick vs. Austria, Sunday Times vs. U.K., Observer și Guardian vs. U.K., Castells vs. Spania, Thorgerison vs. Islanda, Jersild vs. Danemarca, Goodwin vs. U.K., De Haes și Gijels vs. Belgia, Dalban vs. România).

41. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care aceasta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice. De aici decurge poziția privilegiată acordată liberei discutări a chestiunilor de interes general, atunci când aceasta intră în conflict cu alte valori pe care statul le poate în mod legitim apăra.

42. **Apreciem că, în speța de față, nu se impune interferența statului în limitarea libertății de exprimare, partea reclamată urmărind să sublinieze anumite aspecte apreciate ca negative, însă modul în care au fost formulate afirmațiile a condus la lezarea demnității persoanelor aparținând unui grup minoritar, prin prezentarea de informații false cu scopul de a crea o atmosferă degradantă și crearea unei atmosfere de instigare la ură.**

43. Trebuie avute în vedere stereotipurile, atât cele pozitive, cât și cele negative, atât de către societate în general cât și de politicieni, rolul acestora fiind deosebit de important în formarea unei societăți care își respectă toți semenii săi, fără nici un fel de deosebire.

44. Pentru considerentele de mai sus, având în vedere obiectivul urmărit de către partea reclamată, conținutul afirmațiilor, contextul în care a avut loc, rolul în societate a persoanei, autor al afirmației, constatăm că în speță „nu este necesară într-o societate democratică” o ingerință în libertatea de exprimare, fapta sesizată nu constituie contravenție potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000, republicată, afirmațiile se încadrează în limitele libertății de exprimare prevăzute de art. 2 alin. (8) din același act normativ.
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților:

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată online în data de 12.05.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ANDREI – Membru, HORIA GRAMA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MARIA MOȚA – Membru, OLTEANU CĂTĂLINA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

*Data redactării: 20.05.2021
Redactată și motivată C.O./F.L.I.*

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.